

Pravilnik o zamjeni isprava novim obligacijama br. 120300 od 23. novembra 1938 god. Čosić F.: Kada je za ugovor o kupnji nasledstva potreban javnobeležnički akt? Gavella A.: Radne čete i suzbijanje kriminaliteta. Pavlović V.: Naši vojni sudovi. Šumanović A.: Može postojati sticaj djela iz § 139 Kz. sa onim iz § 301 Kz.

Razne vesti.

Kronika društva „Pravnika“. Na dan 2. julija t. l., dobre tri mesece po stoletnici smrti, je društvo „Pravnik“ obudilo spomin na velikega slovenskega pravnika dr. Tomaža Dolinarja. Povabilu so se odzvali društveniki iz Ljubljane, Škofje Loke in Kranja ter v prav tako velikem številu prebivalstvo vasi Dorfarjev in Žabnice, ter predstavniki oblastev iz Škofje Loke in občine Stara Loka. Zbrano občinstvo je nagovoril društveni predsednik dr. Dolenc. Za njim je podal kratak pregled Dolinarjevega življenja in delovanja priv. doc. dr. St. Bažič. Opisal je v lepih besedah vzpon tega zanimivega moža iz preprostega kmetskega stanu, ki ni iskal nikoli zunanjih časti, ampak mu je bilo glavno vodilo njegovega življenja delo, kar mu je prineslo slavo in še danes hvaležen spomin njegovih sorojakov. Za njim je poudarjal kot zastopnik ljubljanske pravne fakultete prodekan dr. R. Sajovic, kako je vplivalo Dolinarjevo delo navzlic temu, da je bilo izvrševano v tujini, tudi na njegove sorojake in kako se poslužujemo še danes njegovih zaslug. V imenu slušateljev — pravnikov domačinov je spregovoril lepe besede slušatelj Hafner, v imenu občine Stara Loka pa gd. Šifrar. S tem je bila spominska slovesnost zaključena; napravila je med domačim prebivalstvom najlepši vtis. — Društvu so pristopili novi člani: dr. Merhar Bogdan, sodnik v Murski Soboti, dr. Dremelj Tone, sodni pristav v Ljubljani, odvetnika Lenček Niko v Škofji Loki in Kornhauser Drago v Ljubljani.

Osebnosti. Postavljeni so: Štukelj Josip za poštne direktorja v Ljubljani, dr. Turnšek Viktor za sekretarja pri upravnem sodišču v Celju, Bjelič Dušan za finančnega svetnika, dr. Nemeč Anton za finančnega pristava, oba pri finančni direkciji v Ljubljani. — Odvetniško pisarno je odprl dr. Dekleva Jože v Ljubljani, preselili so se odvetniki dr. Jarc Franc v Ribnico, dr. Sket Ivan v Celje, dr. Lovrenčič Ivan na Vrhniko. — V pokoj sta stopila načelnik dr. Ratej Fran in poštni direktor dr. Vagačja Anton. — Umrli sta višji finančni svetnik Perne Hinko in pol. upravni pripravnik Breznikar Jožef.

Dr. Vladimir Globočnik. V svojem stanovanju na Dunaju I., Schellinggasse, je umrl dne 27. marca t. l. v 79. letu sekcijski načelnik v p. dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, sin bivšega vladnega svetnika, dolgoletnega postojnskega okr. glavarja in slovenskega kulturnega delavca Antona Globočnika pl. Sorodolskega iz znane fužinarske rodbine Globočnikov v Železnikih in Ane. roj. Terčič.

Vladimir Globočnik se je rodil dne 19. novembra 1860 v Čakovcu, kjer je bil takrat njegov oče okrajni predstojnik. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani in v Trstu (matura 1878), univerzo v Gradcu in na Dunaju (doktorat prava 1884). Že l. 1882. je vstopil kot konceptni pripravnik pri finančnem ravnateljstvu v Trstu ter tam napredoval za finančnega komisarja. L. 1889. je bil poklican v finanč-

no ministrstvo na Dunaj, kjer je l. 1897. postal sekcijski svetnik in namestnik referenta v oddelku za realne davke, l. 1900 ministrski svetnik, l. 1910. pa sekcijski načelnik in generalni ravnatelj zemljiškega katastra. V tej lastnosti je preosnoval in poenostavil avstrijski davčni kataster v administrativnem in tehničnem pogledu. Izdal je tudi zbirko „zakonov in predpisov o katastru zemljiškega davka in njegovi razvidnosti“ ter uvedel izdajo uradnih izvestij c. kr. generalne direkcije katastra zemljiškega davka. L. 1916. je stopil v pokoj, ki ga je preživljal na Dunaju tudi po zlomu Avstro-Ogrske. Do predzadnjih let je rad prihajal v Slovenijo ter redno obiskoval razen Postojne, kjer je pokopana njegova rodbina, tudi rojstni kraj očetov, železnike. Lep, velik in čvrst, je bil navdušen turist in se še z 71-imi leti povzpел na Ratišovec. Njegova srčna želja, da bi počival v rodbinski grobnici v Postojni, se mu ni izpolnila. Pokopan je na dunajskem pokopališču.

R. A.

Akademija znanosti in umetnosti in društvo „Pravnik“. Na slavnostnem zborovanju ob petdesetletnici društva „Pravnik“ je izrekel generalni tajnik ljubljanske Akademije znanosti in umetnosti, g. univ. prof. dr. G. Krek naslednjo čestitko: „Akademija znanosti in umetnosti, ki jo imam čast zastopati, izreka društvu svoje iskrene pozdrave in čestitke. Tega ji ne narekuje samo običajna uljudnost. Voščila prihajajo iz globoko občutenega spoštovanja do društva, ki si je s svojim 50letnim smotrnim delovanjem steklo neveljivih zaslug.

Bilo je izhodišče pravoznanstvenega udejstvovanja in njegovo središče, a stalo je v začetku v prvih vrstah kulturnih združenj, katerih neizrečeni, a dvojno poudarjeni program je bila zaščita in pospeševanje razvoja našega jezika in ohranitev naše narodnosti. — Že iz malone vsake številke Razlagovega in Moschetovega Slov. Pravnika odmeva apel na avstrijske vlade in urade: „Izdajajte zakone in odločbe za naše ljudstvo v njegovem jeziku, občujte z njim v slovenskem jeziku! Dajte temu jeziku tudi pravico, ki mu gre v poslovanju samih uradov!“ — Ta nacionalni boj še ni bil dobojevan l. 1889., ko je izdajo Slov. Pravnika prevzelo društvo Pravnik. Šele, ko nam je l. 1918. zasijalo sonce svobode, se je moglo društveno delovanje omejevati na statutarni program in posvečati odslej vso svojo pozornost strokovnemu udejstvovanju. Vendar je tudi še potem krepko podpiralo kulturne težnje našega naroda, da omenim samo akciji za ustanovitev naše univerze in tudi naše Akademije, pri kateri je društvo pod modrim vodstvom prezaslužnega predsednika dr. Majarona sodelovalo z največjo vnemo in uspehom. Če se dá dosedanje udejstvovanje društva vobče deliti na dvoje glavnih razdobj: na dobo do l. 1918. s poudarkom na nacionalni noti in dobo nadaljnjih 20 let, ki jih je društvo v prvi vrsti uporabljalo za strokovno poglobitev in razširitev svojega udejstvovanja pri predavanjih, objavljenih razpravah in izdajah zakonov, je morda sedaj z ustanovitvijo naše Akademije in njenega pravnega razreda ponovno nastala drugačna situacija. Pota društva in Akademije se bodo srečavala. Kompetenčnih konfliktov radi tega ne bo, vendar se bo v nekaterih pogledih izcimila neke vrste ekskluzivna pristojnost, pri čemer imam v mislih n. pr. pravno-historična in pravnofilozofska raziskavanja, popolno, sedanjemu zakonodavstvu in sedanji pravni vedi prirojeno pravno in sodnomoedicinsko terminologijo itd. Pod okriljem Akademije bi se taka dela ob olajšanem sodelovanju filozofsko-filološko-historičnega razreda dala pospešiti in poglobiti. — Z druge strani bi se moglo društveno udejstvovanje še bolj koncentrirati na one panoge pravne vede,

ki dopuščajo neposredno aplikacijo na praktično življenje, pri tem se umeje samo po sebi, da se bo vse to slej ko prej držalo one znanstvene višine, ki jo je Slov. Pravnik dosegel po zaslugi svojega sedanjega urednika in njegovih zvestih sotrudnikov. Pa tudi glede sotrudnikov pride morda do neke vrste delitve dela. Medtem ko smo v Akademiji večidel stari znanstveniki, sicer izkušeni, vendar možje, od katerih smo nekateri že prekoračili zenit, ugotavljamo s posebno radostjo, da se v Pravnikovem glasilu in pri njegovih predavanjih bolj in bolj in s čedalje večjim uspehom uveljavlja tudi mlajša generacija pravnih znanstvenikov, ki bodo nadaljevali in izpopolnjevali naše delo. Naj bi pri tem nikdar ne pozabili, da so jim na znanstvo osredotočeno delovanje omogočili oni pionirji, ki so v družbi z drugimi činitelji našega javnega življenja pripravljali most od nacionalne odvisnosti do samostojne državnosti!

Tu imam v mislih predvsem nove častne člane in marsikaterega odličnega, žal, že pokojnega njihovega tovariša, ki so hrabro stali na braniku naših nacionalnih interesov v vseh, ponekod zelo težavnih razmerah in s tem pripomogli, da nismo utonili v valovju močnejših tujih kultur.

Srečen sem, da se morem ob tej priliki klanjati častitljivim možem, ki so vse svoje življenje vneto gojili svoje mladostne ideale, neomajno zaupanje v zmago prava in pravičnosti in ljubezen do naroda in domovine.

Slavna gospoda! Stojč nekako na mejniku dveh razdobj, nas navdaja pogled nazaj z zadoščenjem nad odličnim delom, ki ga je društvo doslej izvršilo kljub mnogokrat skrajno neugodnim prilikam. Zato naše čestitke niso fraze, temveč odkrito in spoštljivo priznanje resničnih zaslug. — Pogled naprej pa nam nudi najlepše perspektive na plodove še bolj intenzivnega delovanja našega društva v bodočnosti, za katero jamči sedanje predsedstvo in falanga mladih, nadebudnih znanstvenikov. Zato združuje Akademija s svojimi iskrenimi čestitkami izraz popolnega zaupanja, da bo društvo, zvesto svojim svetlim tradicijam, s kar največjim uspehom nadaljevalo svoje delovanje v napredni smeri, vedno izpopolnjujoč načine in sredstva, ki vodijo do zaželenega cilja.

Čestitati moram društvu tudi, da šteje med svoje člane take osebnosti, ki jih je lahko s ponosom odlikovalo z najvišjo častjo, ki jo ima podeliti; prav tako novim častnim članom, da so telesno in duševno čili doživeli to pomembno slavnost.

V imenu Akademije znanosti in umetnosti želim društvu Pravnik prospah, spoštovanim častnim članom pa, da bi jih društvo moglo takšne pozdraviti tudi ob svoji 60letnici!

Bog živi društvo Pravnik in njegove nove častne člane!

Pogodba o vzajemni pravni pomoči med našo kraljevino in bivšo avstrijsko republiko z dne 1. maja 1928 je po sporočilu ministrstva pravde z dne 12. maja 1959 štev. 45.291 še vedno v veljavi, kar se tiče področja bivše avstrijske republike.

Natečaja. Na pravni fakulteti v Zagrebu je razpisano mesto univerzitetnega docenta za kazensko sodno postopanje. Prošnje naj se vložijo v šestih mesecih po prvi objavi v Sl. Nov. Nadalje je razpisano tudi na pravni fakulteti v Zagrebu mesto rednega ali izrednega profesorja ali univ. docenta za „Nauka o finansijama“. Prošnje naj se vložijo do 30. septembra t. l.